

По сваку цену?

Пише: Небојша Малић
субота, 30 јануар 2010 16:10

(Сиви соко, 28.1.2010)

Очекивао сам да неко од уредника НСПМ прочита оно што сам написао [пре два дана о коментарима](#)

али признајем да нисам баш очекивао да НСПМ тај текст и пренесе

. Ако им је намера била да [преношењем](#)

текста инспиришу полемику, у томе су успели. Тон већине коментара увелико демантује моју тезу да су коментари у принципу „ђубре“ - мада их има неколико који би могли да јој послуже у прилог. Али све у свему, иако се преко 90% људи не слаже са мном, бар су у свом неслагању пристојни.

Зато дугујем извињење онима који се на НСПМ оглашавају смисленим и конструктивним запажањима, што сам њихове коментаре прешироком генерализацијом стрпао у категорију „е-ђубрета“. Али нисам сасвим убеђен да сам погрешно генералном осудом коментара на интернету. Изузеци само потврђују правило.

Тачно је да живимо у тоталитарном глобализму, где јавно присуство повлачи одређене последице. Моја одлука да већ ево десет и кусур година пишем под правим именом и презименом ми је не једном донела главобољу. На пример, од прошле године сам мета највулгарнијих клевета и лажи професионалних пропагандиста о „геноциду“ у БиХ, који се свим силама труде да ми оцрне име по интернету. Али ето, ја се и даље потписујем на све што кажем.

Анонимни коментари, без икаквог корисничког налога, просто призивају троловање. Свако може да се потпише како хоће. Не једном се десило баш на НСПМ да се човек јави коментаром и каже "Не знам ко је ово горе, али то нисам ја."

За пет-шест година колико пишем „Сокола“ и његовог [близанца на енглеском](#), али и скоро десет година како пишем колумну на [Antiwar.com](#)

По сваку цену?

Пише: Небојша Малић
субота, 30 јануар 2010 16:10

(која онедавно има коментаре, али пре тога су била писма читалаца), нагледао сам се и начистио гомила е-ђубрета. Са истим проблемом се суочавају људи који су добијали књижевне награде за своје блогове (нпр.

[Џон Скалзи](#)

). Да парафразирам још једног писца-блогера, Чарлса Штроса, свака минута коју проведем у том послу је минута мање коју могу да проведем у истраживању, писању, послу, спавању или разоноди.

Али као и сваки аутор, и ја бих да знам шта моји читаоци мисле. Зато и дозвољавам коментаре на блогу. Истина, нема их прегршт, али то је резултат захтева да се поставља само под налогом. Свестан сам да то спречава и многе легитимне одговоре, као и да не гарантује потпуну заштиту од тролова, али то је по мени најмање лош компромис, који сам изабрао тек после дужег експериментисања.

И сам спадам у оне читаоце НСПМ који воле да пишу коментаре. Али свима нама треба да је јасно да НСПМ нема *обавезу* да нам пружа ту прилику. NSPM.rs је њихово власништво, и они морају да носе трошкове његовог одржавања, па између осталог и модерације коментара. Из тога произилази да коментарисање на НСПМ није право, већ *привилегија*

. Ако НСПМ жели да по сваку цену одржи ту привилегију, па макар то угрозило опстанак самог сајта, онда је то њихов избор. Ја само рекох да ми се тај избор не допада, и зашто.

Највећу иронију видим у томе да доста коментатора моју критику схвата као неки израз егоизма и сујете, док истовремено коментаре сматра најјачом, најбољом и најпожељнијом страном НСПМ. Испаде да НСПМ ништа није ваљала док није увела коментаре!

Откад сам почео да пишем, позивам људе у Србији да не буду пасивни објекти жутократије, већ да се претворе у субјекте. Таман посла да ми смета када то онда и ураде. Свака им част. Али у заглављу НСПМ стоји „часопис за политичку теорију и друштвена истраживања“, а не Хајд Парк. Односно, то није јавна установа која у опису своје делатности има *обавезу* да читаоцима обезбеди простор за слободно изражавање. То што НСПМ то ипак чини служи јој на част, али отвара могућност злоупотребе - и то управо типа „ментари су најјача ствар на овом сајту“. А све ово што пишу аутори је ваљда тандара-броћ?

По сваку цену?

Пише: Небојша Малић
субота, 30 јануар 2010 16:10

Дакле, не ради се овде ни о каквом притиску на НСПМ. Напротив. Није реч ни о некој сујетом мотивисаној вендети према коментаторима. Ако где има сујете, то је у аргументу да су коментари најбољи део НСПМ и да без њих часопис губи на значају и снази.

Обећао сам донацију не зато што сматрам да би ми у том случају НСПМ била нешто дужна, већ зато што сматрам да, као дугогодишњи читалац који је у многим текстовима нашао инспирацију, ја имам обавезу да им се на неки начин одужим. Верујем да већина коментатора који су реаговали на мој текст размишља на сличан начин, макар се и не слажемо око природе коментара и потребе да се они омогуће по сваку цену.